N°. 264. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

VRIJDAG 31 MAART.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . » 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* 70, Ned. Cour.

Onze gewapende neutraliteit.

Ons Vaderland schijnt dan te zijn overgegaan in een toestand van gewapende neutraliteit? De hoogstgewigtige discussiën, in de laatste dagen in de Tweede Kamer gevoerd, schijnen dit aangetoond te hebben.

De Minister van Oorlog heeft, bij de verdediging van de aangevraagde verhooging voor zijn Departement, ter beantwoording van de, door den heer THORBECKE gedane vraag: »of de maatregelen van voorzorg dienen »om onze neutraliteit te beschermen?« het volgende gezegd: »De voorgestelde maatregel moet ons in staat »stellen, om ons, zooveel mogelijk, te verdedigen en »onze neutraliteit te doen eerbiedigen, in geval zij door »de eene of andere mogendheid mogt worden aangetast.« Wij hebben dus een stelsel van neutraliteit aangenomen, dat medebrengt voorbereiding tot den oorlog, of althans ontwikkeling van strijdkrachten, ten einde, des noods, met de wapenen de handhaving dier neutraliteit af te dwingen.

De aard onzer houding werd ook nog door de volgende woorden van den Minister van Buitenlandsche Zaken aangetoond: »De stelling, die wij hebben aan»genomen, ligt in den aard van onze positie over het »algemeen; zij is zeer eenvoudig en is die eener ge»strenge onzijdigheid. Die stelling is reeds sedert maanden »door de Regering voorbereid, aangedrongen en ont»wikkeld; en wij mogen er tot ons genoegen bijvoegen, »dat het voornemen van de Nederlandsche Regering te »dien opzigte allezins gebillijkt wordt, en dat wij alle »reden hebben, te verwachten, dat die stelling voort»durend zal geëerbiedigd worden, zoo als op dit oogen»blik gedaan wordt.«

Reeds gister deelden wij de verklaring mede van de Engelsche en dus ook van de Fransche Regering, betrekkelijk de wijze, waarop de neutraliteit zal worden geëerbiedigd. De neutrale vlag zal dekken alle de goederen aan boord van het schip, zonder onderzoek of die goederen zijn eigendom van den vijand, al dan niet, mits die goederen niet zijn contrabande van oorlog, mits die goederen niet bestaan in depêches voor den vijand; en goederen aan neutralen behoorende, ofschoon zich bevindende op een schip van den vijand, zullen niet worden geconfiskeerd; maar alle contrabande van oorlog zal worden geconfiskeerd, evenzeer als die goederen, die men, met schennis van eene effectieve blokkade, in geblokkeerde havens zou wenschen in te voeren.

Wat blijkt uit een en ander?

Dat de Regering de overtuiging bezit van de noodzakelijkheid, om maatregelen van voorzorg te nemen, om ons, zooveel mogelijk, te verdedigen en onze neutraliteit te doen eerbiedigen, ingeval zij door de eene of andere Mogendheid mogt worden aangetast.

Dat de Mogendheden allezins gebillijkt hebben het voornemen der Nederlandsche Regering, om, hetgeen de heer VAN HALL genoemd heeft, eene »gestrenge onzijdigheid« in acht te nemen.

Dat eindelijk de regels zijn bekend geworden, naar welke de oorlogvoerende Mogendheden de neutrale natiën zullen behandelen.

Bij eene aandachtige overweging dezer, thans voor goed geconstateerde feiten, is het ons, meer nog dan vroeger, voorgekomen, dat, in den gegeven stand van zaken, de aanvrage, om verhooging van onze strijdkrachten *te land*, behoudens nadere inlichting, min verklaarbaar mag worden geacht. Onverschillig, of men de beslissing van het treurige geschil, dat Europa met onoverzienbare rampen bedreigt, verwacht in de Baltische Zee, dan wel in Turkije, of liever in Azie: in elk geval schijnt, tot heden, die beslissing verre, zeer verre van ons te zullen voorvallen. Ons land ligt, te land, niet in *de route* naar de schouwplaatsen des oorlogs. De verklaring zelve omtrent de regels, ten aanzien van de neutrale natiën te handhaven, bewijst voldoende, dat men slechts *den waterweg* op het oog heeft. En nu vragen wij, bijaldien het voornemen is, gelijk de Ministers verklaarden, om onze neutraliteit des noods met de wapenen te doen eerbiedigen, of eene uitbreiding der [illegible] infanterie of de versterking van het Limburgsche contingent van eenig nut zal kunnen zijn, in geval »eene of andere Mogendheid onze neutraliteit mogt willen aantasten«, door namelijk, ten aanzien van onze neutrale vlag, *ter zee* af te wijken van de, nu eenmaal vastgestelde regels?

Wij hopen, niet verkeerd te worden begrepen. Onze meening is deze. Eene versterking van ons leger *te land* zou, in de allereerste plaats, noodzakelijk kunnen geacht worden in twee gevallen: vooreerst, wanneer de groote oorlogvoerende Rijken zich ongenegen hadden betoond, om onze onzijdigheid te gedoogen; en ten tweede, wanneer groote Mogendheden, tot dus ver onzijdig en in zoo ver een bolwerk der onzijdigheid van anderen, zich mede in den krijg hadden gemengd, waardoor dan de oorlog nader aan onze grenzen zou aanrukken.

Tot dus ver heeft evenwel het tegendeel van die beide gevallen plaats gehad. De Minister van Buitenlandsche Zaken legde onbewimpeld de verklaring af, dat de Mogendheden hadden goedgekeurd ons voornemen, om eene strenge onzijdigheid in acht te nemen; en dat Oostenrijk of Pruissen eenig werkdadig aandeel in den krijg zullen nemen, daarvan is, tot heden, nog niets bekend geworden. Het is dus *ter zee*, waar voor alsnog, zoo ver menschelijk inzigt kan vooruitzien, de handhaving onzer neutraliteit welligt te pas zou kunnen komen. Wij zijn eene handeldrijvende natie; onder de bescherming onzer neutrale vlag zal onze handel en onze scheepvaart, onder Gods zegen, ongestoord kunnen blijven voortgaan, voor zoo veel de gebeurtenissen zelve op beiden geen nadeeligen invloed zullen uitoefenen; en het is *die* neutrale vlag, welke, ook naar het oordeel der Ministers, wel eens gevaar zou kunnen loopen.

Wij vragen derhalve, of het dan niet, juist in den gegeven stand van zaken, in de *allereerste plaats* noodig ware geweest, eene versterking onzer *zeemagt* aan te vragen, opdat men, anders dan met diplomatieke nota's, in staat zou kunnen zijn, *te voorkomen* de schending der neutrale vlag?

Welligt, dat onze zeemagt daartoe, ook zonder uitbreiding of versterking, in staat is: wij weten het niet en betwijfelen het zelfs. Zou het evenwel niet zeer, tot algemeene geruststelling kunnen strekken, wanneer de Regering omtrent dit punt eenige verklaring deed in de *Staats Courant?* In tijden als de tegenwoordige verzuimen de Regeringen, zelfs van landen, waar de eerbied voor de openbare meening niet zoo groot is als die in constitutionnele rijken behoort te zijn, geene enkele gelegenheid, om het publiek zooveel mogelijk in te lichten; en wij meenen dat ons verzoek, om te worden ingelicht, in hoever de Regering overtuigd is, dat zij door onze *zeemagt*, de eerbiediging onzer neutraliteit ter zee zal kunnen handhaven, een billijk verzoek is. Maar een verzoek tevens, waarvan het hooge gewigt wel door ieder gereedelijk zal worden erkend.

Nog altijd — wij komen er rond voor uit — zien wij het verband *niet* in, dat er bestaat tusschen den tegenwoordigen stand van het geschil in het Oosten en de uitbreiding onzer *landmagt*. Wij waren steeds van meening, dat dit verband slechts in schijn bestond, om door een voorwendsel te komen tot eene duurzame verhooging van oorlogsuitgaven. Nu evenwel ook de Regering de verhooging heeft aangenomen als een noodwendig gevolg van de buitengewone omstandigheden; dat wil zeggen: nu de Regering heeft verklaard, de aangevraagde som noodig te achten, tijdelijk, ter verdediging des noods van onze neutraliteit, zouden wij, indien wij eene stem hadden kunnen uitbrengen, vóór de verhooging hebben gestemd. De Regering alleen kan weten, wat in omstandigheden, [illegible] wij thans verkeeren, noodig is; de Vertegenwoordiging zal haar niet [illegible] de middelen, die zij [illegible] acht, onthouden [illegible] verantwoordelijkheid [illegible] *later* zal echter daardoor [illegible] Regering [illegible] moeten blijken of zij de aangevraagde middelen voor het geopenbaarde doel heeft gebruikt, of zij de geschikte en voldoende middelen heeft gebezigd.

Bij zoodanige houding van de Vertegenwoordiging mag ook de Regering in wederkeerig vertrouwen, in wederkeerige openhartigheid niet achterblijven; en zij moet er den hoogsten prijs op stellen, om de ongerustheid van zeer velen in den lande weg te nemen, door een duidelijk antwoord te geven op de vraag: »of onze *zeemagt* in staat en in gereedheid is, om ter zee te doen, wat des noods van de landmagt te land zal worden gevorderd, dat is: *of zij onze neutrale vlag zal* KUNNEN *beschermen?*«

Wij eindigen met te wijzen op het gewigt des tijds, en ieder handelaar op het hart te drukken, dat hij een deel der groote verantwoordelijkheid draagt in het benemen van elke gelegenheid, die tot schending onzer neutraliteit zou kunnen aanleiding geven, of ons van het voordeel dier positie kan doen versteken; en gaarne herhalen wij, als onze wensch, den wensch van den Minister van Buitenlandsche Zaken: »dat er niemand in ons »vaderland moge gevonden worden, die uit vuig winst»bejag er toe mogt worden aangedreven, om te hande»len op eene wijze, die het belang van zijne eer»lijke medehandelaren in de waagschaal zou kunnen »stellen.«

Nederlanderachtigheden.

Een algemeene karaktertrek van *de Nederlander* is, dat zij uit andere geschriften slechts datgene aanhaalt en overneemt, wat *of* voor hare wederlegging vatbaar schijnt, *of* in haar voordeel strekken kan. Wat in haar systeem niet voegt, wordt ter zijde gelegd; — wordt zij tot beantwoording uitgelokt: zij verschuilt zich achter een voorwendsel van volslagene onbekendheid.

Wij hebben daarvan op nieuw een treffend bewijs.

In N°. 1147 wordt door *de Nederlander* uit het Maartnommer van *de Gids* overgenomen een stuk, waarin de anti-revolutionaire partij wordt vergeleken met het Ministerie van Lord Derby; en *de Nederlander* meent, dat »dit opstel ter bevestiging strekt van de spreuk, dat alle »vergelijking mank gaat.« Wij houden ons verzekerd, dat de conclusie van het opstel, betreffende het onvermogen der anti-revolutionaire partij, om als regeringspartij *iets* tot stand te brengen, door *alle* partijen zal worden beaamd:

»Wij gelooven haast, dat men in Nederland, na de »maatregelen der vrienden aanschouwd te hebben, zeg»gen zou: dat men de bekwaamheid eeniger mannen »in het redetwisten abusievelijk voor bekwaamheid om »den Staat te besturen, had aangezien, en dat op den »grondslag van eenige glibberige algemeenheden, geene »politieke partij kan worden gevestigd, die, door haar ver»mogen, om iets tot stand te brengen, haar regt bewijst »om te bestaan.«

Maar dat opstel in *de Gids* wordt voorafgegaan door een ander, dat niet minder een antwoord van *de Nederlander* verdiende, waarvan zij de wederlegging evenwel niet aandurft.

Wij bedoelen het volgende:

»De Nederlander« zegt in een zijner [illegible] de geschiedenis van het afgeloopen [illegible] een oogenblik de Roomsche [illegible] Wij [illegible] fend bewijs levert van het [illegible] dien willen hier niet [illegible] het willekeurig wij echter nooit [illegible] mogelijk is, die rekken [illegible] vernietigd, gelijk thans in een [illegible] voorstelt der rigting van [illegible] *vrijen zin of zin voor* [illegible] dat dit beweerd wordt in dien zin, [illegible] *dood* en *graf* de noodzakelijke con[illegible] het *leven*. Doch dit daargelaten, Aristoteles [illegible] reeds geleerd, dat homonymiën, onderschuiving van [illegible] min verschillende begrippen aan hetzelfde woord, de immer vloeijende bron zijn van even eindeloozen als nutteloozen woordenstrijd. In zulken woordenstrijd is »de Nederlander« een onovertrefbaar meester; wij voor ons zijn daarvan afkeerig en zoeken naar iets tastbaars, iets dat u niet, terwijl gij het meent vast te houden, tusschen de vingers doorglipt.

In het gegeven geval is het ten deele niet moeijelijk, dat tastbare te vinden. Het afgetreden bewind is volgens »de Nederlander« de uitdrukking der vrijzinnigheid; wij mogen dus aannemen, dat in het zeggen van »de Nederlander,« behalve misschien nog heel veel anders, ook ligt opgesloten, dat het afgetreden bewind een »onvermogend bewind« is geweest. Hier intusschen stooten wij op eene andere dubbelzinnigheid. Wat bedoelt dat onvermogen van het afgetreden bewind? onvermogen om zijne eigene denkbeelden te verwezenlijken? of onvermogen om aan de partij van »de Nederlander« voldoening te verschaffen? Wij gelooven, dat het eerste gemeend is, en dat »de Nederlander,« wanneer het belang van den strijd dat zoo medebrengt, bereid is, om te zeggen dat hij het laatste bedoelt. Dat nu het vorig Gouvernement onvermogend geweest is, om aan de eischen der partij van »de Nederlander« voldoening te verschaffen, is even waar als natuurlijk; het had daartoe zijne beginselen moeten verzaken. Als evenwel het onvermogen van het vorig bewind daarin moet bestaan, dat het zijne eigene denkbeelden niet verwezenlijken kon, dan is dit beweren half eene onwaarheid, want er is veel tot stand gebragt, dat zelfs »de Nederlander« niet kan weg redeneren; en waar het te kort schoot is dit aan het eindeloos rekken der discussien, door ze in den maalstroom der logomachie te trekken, aan de agitatie tegen sommige wetsontwerpen verwekt, en waarbij men zich meesterlijk de vooroordeelen der natie heeft weten ten nutte te maken, aan den veelvuldigen en veelsoortigen wederstand, die alle niet regtstreeks onwettige middelen heeft uitgeput, en aan den ontijdigen val van het bewind te wijten. En wie was van dat alles de ziel en de drijfveer? Immers de partij van »de Nederlander?« Nu betwisten wij aan niemand het regt, om langs alle wettige middelen denkbeelden en wetsontwerpen te bestrijden, die hij schadelijk oordeelt, maar wel betwisten wij hem het regt, *onvermogen* aan bewindslieden te verwijten, die hij zelf door de listigste oppositie op sommige — zeker nog lang niet op alle — punten onvermogend heeft gemaakt.

Stel nu dat »de Nederlander« het laaghartige, het in den grond onhoudbare van zulk een verwijt moest toegeven, dat hij erkennen moest dat toch veel is tot stand gebragt; dat hij zich de concessie liet ontwringen, dat het niet regt »onvermogen« van het vorig bewind kan geheeten worden, wanneer het niet aan de eischen van »de Nederlander« heeft voldaan, — zouden daarmede de pijlen van dit bij uitnemendheid opregt en godzalig orgaan zijn verschoten? Verre van daar. Het onvermogen van het afgetreden bewind zou dan onder zijne handen het onvermogen worden om iets goeds tot stand te brengen. En dit is natuurlijk, omdat het vorig bewind de uitdrukking was van de vrijzinnige regering, en uit de vrijzinnige rigting, volgens »de Nederlander,« uit den aard der zaak niets goeds kan voortkomen. Nu blijkt het wel voor ieder, die eenig doorzigt heeft, dat men in een cirkel heeft omgedoold, en geene schrede verder is; maar men heeft door groote woorden den »met kunst- en vliegwerk« opgewekten weêrzin tegen de afgetreden staatsmannen levendig gehouden en gevoed, en daarom niet voor niet geschreven. Begrepen?

Buitenland.

FRANKRIJK.

Men verzekert, dat de heer de Montalembert in openbare zitting zijn diep leedwezen over de openbaarmaking van zijn brief in zulke duidelijke woorden zal doen kennen, dat het voor het Wetgevend Ligchaam moeijelijk zal zijn, om het gevraagde verlof ter zijner vervolging te verleenen. Zijn brief vindt in den boezem van het Wetgevend Ligchaam noch wat inhoud, noch wat strekking aangaat, een enkel verdediger; maar de meerderheid van de Commissie, die tegen zijne vervolging gestemd is, is van oordeel, dat zij dien brief kan ter zijde stellen, omdat dat schrijven geheel van bijzonderen aard was, volstrekt niet bestemd, om het licht te zien, en omdat die openbaarmaking tegen de bedoeling van den schrijver is geschied. De heer de Montalembert heeft in den boezem der Commissie eenige inlichtingen omtrent den bewusten brief gegeven, waaruit blijkt, dat dat schrijven in een oogenblik van opgewondenheid door hem is ter neder gesteld, maar dat hij de staatkunde en de houding van het Bewind in den tegenwoordigen staat van zaken goedkeurde. Dat de toestand sedert het schrijven van den brief is veranderd, en dat hij zijne betrekking als lid van het Wetgevend Ligchaam had opgevat met het stellige voornemen, om de staatkunde der Regering tegen de overheersching van Rusland te ondersteunen en te verdedigen, en dat hij den aan te vangen krijg billijk, wettig en noodzakelijk beschouwt. Het schijnt niet, dat deze verklaringen de meening der Regering zullen doen veranderen. Met leedwezen hebben velen de aanvrage van het Bewind tot vervolging vernomen. Al de leden van het wetgevend ligchaam waren toch bij den aanvang der zitting met den besten geest voor de Regering bezield. Het is te vreezen dat de stemming over het gevraagde verlof eene zekere soort van tegenstand bij die vergadering zal doen doen ontstaan, en dat de betrekkingen tusschen de groote magten van den Staat daardoor zullen lijden.

DENEMARKEN.

De Rijksdag is den 24 dezer, namens den Koning, door den eersten minister Oersted gesloten. Men had verwacht, dat bij die gelegenheid de redenen zouden blootgelegd worden, waarom de Koning besloten heeft, in weerwil van de adressen der beide huizen, het tegenwoordig ministerie te behouden; doch men is in die verwachting teleur gesteld, daar de sluiting eenvoudig door de voorlezing van het daartoe strekkende koninklijk besluit schijnt te zijn geschied. De Rijksdag is met de kreten: Leve de Koning! Leve de Grondwet van het koningrijk Denemarken, uiteengegaan.

OOSTENRIJK.

De Oostenrijksche veldtuigmeester, baron von Hess, is den 27 dezer te Berlijn aangekomen. Dat is de tweede zending, die hij in Pruissen te vervullen heeft. De eerste had ten doel de oprigting van geretrancheerde kampen te Ulm en te Rastatt. De keus van dien geachten krijgsman, die te gelijker tijd hoofd van den generalen staf is, schijnt, zoo schrijft men uit Weenen, aan te duiden, dat zijne zending niet van diplomatieken aard is; maar dat zij ook het krijgskundig gedeelte betreft van de overeenkomst van onzijdigheid, tusschen de twee groote Duitsche mogendheden te sluiten. De heer von Manteuffel bevond zich den 26sten dezer nog steeds te Weenen en zou daar nog eenige dagen verblijven. Men achtte het zelfs mogelijk, dat hij de terugkomst van generaal Hess zou afwachten.

PARMA.

De moordenaar van den hertog van Parma is nog niet ontdekt. Vrij algemeen onderstelt men, dat de staatkunde aan die schandelijke misdaad vreemd is. Sommigen meenen echter, dat het gebeurde in verband staat met eene zamenspanning, die geheel Italie zou omvatten. Die verachtelijke daad schijnt het noodlot van de ongelukkige hertogin van Parma te voltooijen. Ook haar vader, de hertog de Berry, is onder het staal van een moordenaar bezweken. Men herinnert zich hierbij onwillekeurig, dat weinig jaren geleden de graaf Rossi op gelijke wijs te Rome werd vermoord, en dat dit toen tot teeken strekte voor groote staatkundige verwikkelingen in Italie. Uit dien hoofde is men, ook nu, voor de gevolgen niet onbezorgd.

TURKIJE.

Volgens berigten uit Ibraila van den 25sten dezer, heeft de generaal Ouschakoff den overtogt van den Donau boven Tultscha geforceerd, 11 stukken geschut bemagtigd en Tultscha zelf bezet.

Uit Weenen is per telegraaf van gisteren het berigt ontvangen, dat het thans officieel bekend is, dat de Russen, onder den generaal Luders, den 23sten dezer den Donau bij Galatz zijn overgetrokken, zonder eenigen tegenstand te ontmoeten. Prins Gortschakoff heeft dezelfde manoeuvres bij Braila uitgevoerd, onder het vijandelijk vuur; het verlies der Russen was onbeduidend.

Het Engelsche half-officiële dagblad bevat eene Kon. proclamatie, houdende verklaring van den oorlog aan Rusland en de bevelen der Regering tot het nemen van represailles.

— Ten aanzien van den overtogt der Russen over den Donau, kan wel geen twijfel meer bestaan, nadat de Fransche *Moniteur* zelf mededeeling van die gewigtige gebeurtenis doet. Dat blad behelst alleen dat 18,000 Russen den 23sten de rivier zijn overgetrokken en te Geschid, niet ver van Matschin, post hebben gevat. De latere berigten uit Weenen vullen die depêches aan en behelzen dat de overtogt in twee colonnes geschied is. De een onder bevel van generaal Luders die de rivier nabij Gallatz is overgetrokken, zonder eenigen tegenstand te ontmoeten; en de andere heeft hare beweging volbragt nabij Braile, onder bevel van generaal Gortschakoff. Die tweede colonne heeft het vuur van den vijand moeten doorstaan, maar toch weinig geleden. Deze laatste depêche toont de ongegrondheid aan van het gerucht dat te Parijs in omloop was, dat de Turken eene groote en volkomene nederlaag hadden geleden, toen zij zich tegen den overtogt wilden verzetten. Nopens het juiste getal Russen, die den Donau overgetrokken zijn, bestaat evenwel verschil. Eerst sprak men van 18,000 nu reeds van 100,000 man. Het is te vreezen, dat men gedurende den loop van den krijg aan meer dergelijke overdrijving zal blootgesteld zijn. Het is nu reeds zaak, zich tegen zoodanige beweringen, uit eigenbelang of uit vrees voortvloeijende, te wapenen. Uit deze depêches wordt echter ééne zaak duidelijk, dat is, dat de krijgsbewegingen aan de oevers van den Donau ernstig zijn hervat, en dat men het gunstige jaargetijde niet heeft willen afwachten.

— Het *Journal de Constantinople* behelst een uitvoerig verslag van Omer-Pacha over al hetgeen sedert het gebeurde te Cetate in die streken is verrigt. Dat rapport is van 5 Maart en dus van ouder dagteekening dan de laatste gebeurtenissen. Tot 5 dezer was de staat van zaken, naar luid van het rapport, zeer voldoende. Volgens het *Journ. des Débats* zouden de bepalingen betrekkelijk de gelijkstelling der Christenen, den 13 dezer, door Turkije zijn onderteekend, doch naar bijzondere brieven was dit het geval nog niet. Men verwacht intusschen, dat deze schikkingen spoedig zullen tot stand komen.

— Uit Malta schrijft men van den 24 dezer, dat de Fransche generaals Canrobert, Bosquet en Martin Prey met 72 officieren, 800 man en 70 paarden aldaar waren aangekomen. Die krijgslieden waren te Marseille ingescheept aan boord van de *Christophe Colomb*, die tegelijk met andere schepen, welke troepen overbrengen, zee had gekozen. Die laatste vaartuigen zijn tengevolge van het ongunstige weder genoodzaakt geweest, naar de haven van Marseille terug te keeren maar de *Chistophe Colomb* alleen heeft Malta kunnen bereiken. Dat schip zou 24 uren aldaar verblijven om daarna zijn togt naar Galipoli voort te zetten.

— Het schijnt dat de gezindheid der Regering van Koning Otto ten voordeele van den opstand in de Grieksche gewesten van Turkije zoo zeer gebleken is, dat de Regeringen van Frankrijk en Engeland verpligt zijn geweest daarover te raadplegen. Reeds was te Parijs het gerucht in omloop, dat het Koningrijk Griekenland door Fransche legerbenden zou worden bezet. Men durft nog niet verzekeren, dat dit reeds zoo ver gekomen is, maar het is stellig, dat onderscheidene stoombooten der vereenigde zeemagt naar de Grieksche kusten zijn gezonden. Dat de vertegenwoordigers der twee groote westelijke mogendheden zeer levendige vertoogen aan de regering van koning Otto hebben gerigt, en dat de wijs, waarop die vertoogen, zoo men zegt, zijn ontvangen, het geenszins onwaarschijnlijk maakt, dat diezelfde mogendheden tot meer be[...] maatregelen zullen moeten overgaan.

— Te Frankfort hield men het berigt, dat sir Cl[...]pier onverwijld zijne operatiën in de Oostzee zou beg[...] voor zeer onwaarschijnlijk. De tijd der stormen is o[...] zee begonnen, zoodat vele Oost-Indievaarders, die[...] ongedeerd op den Oceaan gevaren hebben, op die ze[...] ondergang gevonden hebben. Voorts moeten de Engels[...] ook weten, dat de veiligheid in de havens, vooral [...] Pruissische kust, veel te wenschen overlaat.

— Door Londonsche kooplieden was aan den Brit[...] minister van Buitenlandsche Zaken de vraag gedaan[...] Russische producten, over de landgrens te lande[...] Pruissische havens gevoerd en van daar onder Br[...] of onzijdige vlag verscheept zijnde, door de Brit[...] kruisers in beslag genomen en prijs verklaart zoude[...]den? » Hierop is van wege den minister bij een sch[...] van den 25sten dezer het volgende geantwoord: « De[...]lijke vraag is, aan wien de goederen in de daad[...] hooren, ten wiens behoeve of risico zij vervoerd w[...] en welke hunne ware bestemming is, terwijl de oo[...] of de wijze van vervoer naar de haven van insc[...] niet beslissend en in de meeste gevallen zelfs ni[...] eenig wezenlijk belang zal zijn?

« Wanneer de bedoelde goederen op risico van ne[...] zijn ingescheept, of nadat zij in waarheid eigendo[...] onzijdigen zijn geworden, zullen zij niet aan verbeurd[...]ring onderhevig zijn, onverschillig welke hunne beste[...] zijn mag. Doch zijn zij nog eigendom des vijands, al[...] in eene onzijdige haven en in een onzijdig schip inges[...] dan zullen zij prijs verklaard worden, waarheen ook be[...] zijn zij Britsch eigendom of op risico en voor re[...] van Britsche onderdanen ingescheept, dan zullen zij[...] prijs zijn, indien zij blijken werkelijk een voorwe[...] handelsverkeer met den vijand uit te maken; doch[...] niet. De plaats van productie zal niets afdoen, en [...] de eigendom in de daad en geheel aan een onde[...] van een onzijdigen staat is overgegaan: bijv. door aa[...] op eene onzijdige markt, dan zullen de goederen n[...] prijsverklaring onderhevig zijn, alhoewel zij van 's v[...] grondgebied ter zee of overland op die onzijdige mar[...] aangebragt.

« De minister moet echter opmerken, dat gegrond[...] moedens genoegzame reden voor Harer Majesteits kr[...] zullen zijn, om eene lading in beslag te nemen, al[...] er later geen grond gevonden worden, om ze prijs [...]klaren; en dat met Russische producten beladen sc[...] waarschijnlijk onder zekere omstandigheden besch[...] kunnen worden, als onderhevig aan in-beslagneming[...] schoon zij niet bloot staan aan prijsverklaring.»

De admiraal Napier heeft Kopenhagen den 22 deze[...] morgens ten half vier ure, aan boord der raderstoo[...] *Valorous* verlaten, nadat hem alvorens de eer va[...] onderhoud met den koning, door diens Minister gew[...] was, onder voorgeven, dat Z. M. te ongesteld wa[...] eene zoo groote vermoeijenis te ondergaan.

— De Londensche *Globe* van jl. Maandag behels[...] volgende berigten: « Er is bevel gegeven, om een ge[...] der nu op Malta vereenigde troepen onverwijld na[...] punt op de Turksche kust te zenden; en al de B[...] troepen zullen hunne bestemming bereikt hebben, [...] de tijd gekomen is, waarop de operatiën op eene [...] schaal met voordeel zullen kunnen worden aange[...] Op dit oogenblik zou de moerassige toestand der[...] streek langs den Donau niet alleen voor de gezondh[...] troepen zeer nadeelig zijn, doch krijgs-operatiën [...] onmogelijk maken. De hertog van Cambridge vertrek[...] eerstvolgende dagen nog niet naar Turkije.

Ten einde de bemanning der Oostzee-vloot vol[...] kunnen maken, zijn onderscheiden Britsche oorlog[...] van buitenlandsche scheepsposten terug ontboden; [...]len te zamen ruim 1,150 geoefende zeelieden v[...] eskader van den admiraal Napier opleveren.

— Uit Petersburg wordt gemeld, dat Z. M. de [...] na de verdedigings-werken van de vesting Sweabo[...] nog laatstelijk eene belangrijke uitbreiding hebben [...] in oogenschouw te hebben genomen, in den nacht[...] op 16 Maart in genoemde hoofdstad is terug geko[...] laatstelijk opgeroepen reserve der schepelingen w[...] gekleed en uitgerust. Men zou trachten, de bru[...] schepen der Russische oorlogsvloot zoo veel mog[...]tijdig door het ijs henen te werken, en in Sw[...] hetwelk, ter zake der rotsen en zandbanken zeer b[...]lijk te naderen is, te vereenigen.

— De *Darmstadter Zeitung* bevat het volgend[...]sel uit een brief van Reval, van 14 dezer:

« De oorlogstoestand begint voor onze stad zeer [...] te worden. Sedert 14 dagen hebben de meeste[...] woningen op het land betrokken, op 16 à 20 m[...] hier. Met de opening der vaart verwacht men d[...]sche vloot en het bombardement der stad. De kom[...] generaal Berg, heeft daartegen alle noodige ma[...] genomen; iedere bewoner moet eenige voeten h[...] op zijn dak doen brengen, om de werking der bo[...] verijdelen. Alle vrouwen, meisjes en kinderen [...] zoodra de toestand het veroorlooft, de stad verla[...] ziet verlangend naar de komst onzer troepen. [...] zullen de Engelschen zekerlijk niets uitrigten[...] stooten hier op eene goed geregelde, strijdlust[...] Wij zijn op alles voorbereid.»

— Met meerdere zekerheid is thans het tracte[...]kend geworden, dat aan den maarschalk de Saint[...] als opperbevelhebber van het expeditie leger is t[...] Hij geniet 200,000 francs per jaar, vermoedelijk [...]grip van zijn traktement als maarschalk doch b[...] inkomen als senator en opperstalmeester, voorts [...] van de oorlogskosten 12,000 francs bij den aa[...] den veltogt, doch heeft bovendien van den Keiz[...] francs ten geschenke ontvangen; voorts erlang[...]

schalk fourage voor 30 paarden, en nog eenige andere voordeelen van minder belang.

— De *Standard* meldt, dat Zaturdag jl. door de tolbeambten in de Teems een vaartuig dat met salpeter en zwavel beladen en naar eene Russische haven bestemd was, is in beslag genomen.

VEREENIGDE STATEN.

Er zijn te Londen berigten aangekomen uit New-York van 16 dezer. De president der Vereenigde Staten heeft aan het congres eene boodschap gezonden, waarbij verklaard wordt, dat dadelijk schadeloosstelling van Spanje wordt geëischt, voor het in beslag nemen der stoomboot *Black Warrior* op het eiland Cuba.

Met dezelfde gelegenheid is het berigt ontvangen, dat te Acapulco een ontzaggelijke opstand is uitgebroken, aan welks hoofd de generaal Alvarez stond.

Uit vroegere berigten had men vernomen, dat de regering der Ver. Staten in het congres over de in-beslagneming was geïnterpelleerd. Een lid, de heer Dears, had zelfs aangekondigd, dat hij de intrekking van de wetten der onzijdigheid ten opzigte van Spanje zou voorstellen. De lading van de *Black Warrior* is uithoofde van eene overtreding der inkomende regten verbeurd verklaard en de reeders zijn tot het dubbele van de waarde, dat is 250,000 dollars veroordeeld. Men had berigten van Sonore ontvangen, die inhouden, dat de voorzitter Walker zijn leger tegen de Apaches gezonden had, die tot hiertoe strafeloos de blanke plunderden en vermoordden. Die handeling zou den voorzitter de toegenegenheid der bevolking schenken, die hem gaarne zal ondersteunen, de pogingen van Mexico, om zijn grondgebied te herwinnen, te verijdelen. De Indianen aan het groote meer Sale verkeeren in zoodanigen staat van opgewondenheid, dat de togt van landverhuizers naar of door die streken zeer gevaarlijk te achten is. De Secretaris voor het Zeewezen heeft aan het Parlement te Washington een verslag medegedeeld, waaruit blijkt, dat de post-pakket-booten in geval van oorlog, niet tot oorlogsvaartuigen kunnen bestemd worden, maar alleen gebezigd voor het vervoer van krijgslieden.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Wij geven thans een kort overzigt van de discussiën, die eergisteren plaats hadden over de vraag, door de Kamer aan den Minister van Binnenl. Zaken, bij gelegenheid van de verzending van het adres van ingezetenen van Uithuizen gerigt.

De MIN. VAN BINNENL. ZAKEN vraagt alsnu het woord en herinnert, dat hem voor eenige dagen door de Kamer het verzoek was gedaan tot het geven van inlichtingen op een adres van eenige ingezetenen van Uithuizen, de tusschenkomst der Kamer inroepende omtrent hun herhaald verzoek tot het verkrijgen van vergunning tot oprigting eener bijzondere school der eerste klasse, op welk verzoek herhaaldelijk door de verschillende autoriteiten afwijzend is beschikt. Het verzoek der Kamer, om inlichtingen was gedaan naar aanleiding der daartoe strekkende conclusie van den heer Thorbecke in de zitting van 18 dezer. Z. Exc. is nu bereid aan het verzoek der Vergadering te voldoen. Hij moet evenwel twee opmerkingen vooraf zetten. In de eerste plaats, omtrent het verzoek zelf, dat de vraag niet gelijkstaat met de vragen om inlichting, overeenkomstig art. 89 der Grwt., ofschoon hij in deze bereid is, de verlangde inlichting te geven. Maar ten tweede, wat betreft den vorm der gedane vraag, is hem die eenigzins vreemd voorgekomen, naar aanleiding zijner vroegere rede. Maar wat de vraag zelve betreft, zij is geheel van regtskundigen aard, namelijk: of hij een gegeven geval aangaande de verordeningen op het onderwijs aan 's Koning beslissing moet onderwerpen? Z. i. beslist de wet van 1806, en wel art. 12, hier alles. Dat artikel bepaalt toch, dat geene lagere school ergens, onder welken naam ook, zal mogen bestaan of opgerigt worden zonder uitdrukkelijke vergunning van het respectief departementaals-, landschap- of gemeentebestuur, na vooraf gevraagde inlichtingen en bedenkingen van den schoolopziener van het district of de plaatselijke schoolcommissie. En art. 2 dier wet toont duidelijk haren geest aan, als bepalende, dat de departementale besturen zorgen, dat alom, zooveel mogelijk, binnen hun departement gelegenheid voorhanden zij om de jeugd behoorlijk onderwijs te doen erlangen, maar dat echter door eene onbepaalde toelichting van scholen of onderwijzers, vooral ten platten lande, derzelver aantal niet te zeer vermeerdere. De toestemming alzoo tot oprigting van lagere scholen behoort aan de gemeentebesturen en aan Gedep. Staten, en aan den Koning komt niet toe de bevoegdheid daaromtrent besluiten te nemen. Volgens de verordeningen op het onderwijs alzoo kan de Koning hierin niet tusschen beide treden. Maar, vraagt men, kan de Koning dan niet besluiten van de opgenoemde besturen vernietigen uit kracht der Grwt? De minister antwoordt op dit punt: *neen*; dit kan alleen geschieden bij strijd met de wet of met het algemeen belang; en hier is geen van beiden het geval. Het oprigten van scholen is geene zaak van algemeen belang, en de wet heeft aan de plaatselijke autoriteiten opgedragen naar locale omstandigheden de vergunning te verleenen. Wat zou nu het gevolg zijn, wanneer zoodanige besluiten konden worden *vernietigd*? Er zou dan toch eene vernietiging moeten kunnen plaats hebben, niet alleen ingeval van weigering, maar ook wanneer er eene toestemming tot oprigting eener school was gegeven, en dan zou men juist treden op hetgeen de wet aan de plaatselijke autoriteiten heeft overgelaten. De wet belet, om zoodanige nadere beslissing aan den Koning over te laten. Men heeft ten deze eene tegenstelling gemaakt tusschen het vorig Ministerie en het tegenwoordige, en de heer Groen had het laatste nopens het onderwerp beschuldigd van reactie. Maar nu moet Z. Exc. toch vragen, of hij ook de circulaire van 1849 heeft ingetrokken? Neen, maar hij heeft getracht haar op te volgen, zoolang zij bestaat. De heer Groen had ook gevraagd: hoedanig aan deze bezwaren een einde te maken? De Min. antwoordt: door de *wet*, bij de Grwt. gevorderd, en bij zal trachten, daarvan spoedig de voordragt aan te bieden. Zonder wet, ziet hij geene mogelijkheid, om aan de bezwaren van den heer Groen te gemoet te komen. Z. Exc. heeft door deze verklaring alzoo: 1°. trachten te betoogen, dat de wetten de tusschenkomst des Konings niet medebrengen; 2°. heeft hij getracht, de beschuldiging van reactie van zich af te werpen; en 3°. heeft hij zich rond en open verklaard over de handhaving der bestaande wetten; terwijl het vorig Ministerie te dien aanzien niet rond en open is geweest; maar dat is niet zijne schuld.

De heer GROEN VAN PRINSTERER acht thans het oogenblik weinig geschikt, om over deze zaak in discussie te treden. Maar 1°. laat hij aan den heer Thorbecke over zich te verklaren omtrent het formulieren van het verzoek, op 18 Maart gedaan: 2°. neemt hij niet terug zijne ontwikkelde meening, dat omtrent dit onderwerp door den Min. een reactionnaire tred was gedaan; en 3°. laat hij het gevoelen van den Min., dat de bestaande verordeningen en de wet van 1806 niet toelaten, om aan het verzoek der adressanten te voldoen, *in het midden*, en hij zal dus thans niet beantwoorden de vraag, of ten deze geene verandering mogelijk ware dan bij de *algemeene* wet, die nog in het verre verschiet is. De Min. neemt alzoo de onmogelijkheid aan, om door eene partiële wijziging voorziening aan te brengen. Maar daardoor is Spr. in eene moeijelijke positie gebragt, als hij let op het gewigt der zaak en de houding der Kamer, en als hij verder let op zijne vruchtelooze pogingen, om verandering te zien gebragt in den toestand van zaken betrekkelijk het onderwijs. Hij gevoelt nu, dat hij in de noodzakelijkheid zal kunnen gebragt worden, om het eenige middel te baat te nemen, dat aan den volksvertegenwoordiger overblijft.

De heer THORBECKE zegt, dat de vorige Regering menig verwijt heeft te verduren gehad, maar dat het voor het eerst is, dat zij van onopregtheid wordt beschuldigd, alsof zij eene vraag in het duistere heeft gelaten. De Min. zal later moeten erkennen, hoe zeer hij in die betichting gedwaald heeft. Hij heeft juist het vraagpunt zonder achterhoudendheid in het licht gesteld. Hij noemt het verwijt onbillijk en onregtvaardig en eene miskenning, waaraan men van een opvolgend gouvernement niet moest blootstaan. De Min. heeft hem verrast, dat hij heden na eene belangrijke discussie, zijn antwoord had gegeven. Wie was daarop voorbereid? Spr. zal op drie punten antwoorden: 1°. heeft men opgemerkt, of de inlichting niet eene als die van art. 89 der Grondw. is. Spr. begrijpt dit. Art. 89 is algemeen en de Min. heeft nu een beperkten uitleg aan art. 89 gegeven. 2°. was de Min. verwonderd over den vorm; omdat het antwoord aan de adressanten duidelijk was. Spr. antwoordt, dat de gevraagde inlichting toch niet overbodig was; want het bleek uit het antwoord niet, dat de Min. in geen geval termen voor eene hoogere beslissing vond. 3°. Wat betreft het beroep op de wet van 1806 en op de verdere besluiten: de Kamer zal niet verlangen, dat men thans op het zer gevorderd uur daarover in discussie zal treden. De Min. heeft gezegd, dat er geen algemeen belang bij de zaak betrokken was. Rekent de Min. dan den waarborg voor de regten en vrijheden, zelfs van enkele ingezeten, niet onder het algemeen belang? Spr. doet dit wel en gelooft, dat de Koning zeker geroepen is, om die belangen te beschermen. Is de Koning niet in onze geheele wetgeving geroepen, om tusschenbeide in vele belangen van gemeenten, als anderzins te treden en daarover uitspraak te doen? De bevoegdheid van de hoogste magt in den staat om tusschenbeide te treden, dat is het vraagpunt waarop het hier aankomt. Hij wenscht, dat de vergadering moge goedvinden vroeger of later op deze zaak terug te komen.

De heer VAN GOLTSTEIN verheugt zich over de verklaring der Reg., dat zij zich aan de wet van 1806 wil houden.

De heer VAN HOËVEL stelt eene motie van orde voor, om de verdere behandeling dezer zaak tot een nader te bepalen dag uit te stellen, dan kan over de bekomene inlichtingen nader worden beraadslaagd. De heer van Goltstein is tegen de motie, omdat de zaak rijp is voor eene beslissing. De heer van Nispen ondersteunt de motie. De motie van orde van den heer van Hoëvell wordt *aangenomen* met 44 tegen 18 stemmen. Daarna ontstaat er eene discussie over de vraag, op welken dag die nadere discussie zal plaats hebben. De heer van Hoëvell wenscht, dat dit geschiedde na het reces. De heer van Rappard dringt aan op morgen. De Voorzitter stelt voor den dag der discussie over dit onderwerp nader te bepalen. Daartoe wordt besloten. De vergadering wordt hierop gescheiden.

Gister werd, door de Tweede Kamer, met stoom als het ware aangenomen, het wetsontwerp tot *Verklaring van algemeen nut van den aanleg van een Spoorweg van de Belgische grenzen in de rigting van Antwerpen langs Roosendaal tot aan het Hollandsche diep bij Roodevaart, met eenen zijtak van Roosendaal tot Breda*, zonder dat de leden zelfs bijna den tijd hadden, om het behoorlijk te onderzoeken.

De regeling van deze zaak is van zoo algemeen belang, dat wij het ontwerp van wet met de daarbij behoorende Memorie van Toelichting, onzen lezers niet mogen onthouden.

Het *eenig artikel* luidt aldus:

Wij verklaren, dat het algemeen nut de onteigening vordert, ten name van de Naamlooze Maatschappij der Spoorwegen van Antwerpen naar Rotterdam, te Brussel gevestigd, van de eigendommen noodig: 1°. tot aanleg van den spoorweg van de Belgische grenzen in de rigting van Antwerpen tot het Hollandsche diep bij Roodevaart, aanvangende aan de grenzen tusschen Nederland en Belgie, ongeveer 900 el ten westen van het Belgische dorp Esschen en ongeveer 131 el ten oosten van den steenen grenspaal alwaar de spoorweg eindigt die in Belgie van Antwerpen naar de Nederlandsche grenzen wordt gelegd; en verder loopende door de gemeente Roosendaal, doorsnijdende den straatweg van Breda naar Bergen op Zoom over het Vuchterstraatje tot in de weilanden in de Vught; van daar gaande door de gemeenten Oud en Nieuw Gastel, ten oosten van het gehucht Kalfsdonk, over de wegen van Roosendaal naar Gastel en naar Oudenbosch en over den straatweg van Oudenbosch, door de gemeente van dien naam en de gemeente Hoeven, tot de rivier de Mark en hare wederzijdsche bedijkingen boven het Lamsgatveer; wijders, die rivier met eene brug overtrekkende, door de gemeenten Zevenbergen en Klundert, ten oosten van de kommen dier gemeenten, tot aan den zeedijk bij Roodevaart. 2°. Tot aanleg van een zijtak van dien spoorweg tusschen Roosendaal en Breda, aanvangende in de gemeente Roosendaal aan den hoofdweg in de weilanden in de Vught en loopende, ten zuiden van de gehuchten Kalfsdonk en de Zegge en ten noorden van den straatweg van Breda naar Bergen op Zoom, door de gemeenten Rucphen, Hoeven en Etten en Leur, ten noorden van het dorp Etten en ten zuiden van Leur; wijders ten noorden van het Liesbosch door de gemeente Prinsenhage tot Breda.

De Mem. van Toelichting is van den volgenden inhoud: Op den 9den Julij 1852 werd te Brussel eene overeenkomst gesloten tusschen Nederland en Belgie ter verbinding dier Rijken door middel van spoorwegen.

De beide gouvernementen verbonden zich daarbij, zoo spoedig mogelijk, in den aanleg dier wegen te voorzien; in het bijzonder van eenen weg leidende van Antwerpen naar het Hollandsche diep bij Roodevaart, hetzij over Roosendaal, hetzij over Breda. In het eerste geval met eenen zijtak van Roosendaal tot Breda.

Een onmiddellijk gevolg van dat verdrag was eene overeenkomst op gelijken dag aangegaan door 's Konings gezant en gevolmagtigd Minister te Brussel en den heer van der Kun, inspecteur van den waterstaat, met den heer L. Gihoul, grondeigenaar te Brussel, waarbij, onder 's Konings nadere goedkeuring, aan gezegden heer Gihoul voorloopige concessie werd verleend tot aanleg en exploitatie van eenen spoorweg, aanvang nemende aan de Belgische grenzen in de rigting van Antwerpen en strekkende langs Roosendaal tot aan het Hollandsch diep bij Roodevaart, met eenen zijtak van Roosendaal tot Breda, en van eene stoombootdienst over het Hollandsch diep naar Rotterdam.

Die overeenkomst werd door den Koning bij een besluit van den 21sten Julij 1852 goedgekeurd.

De concessie is vervolgens, krachtens de bevoegdheid daarbij aan den concessionaris toegekend, door hem overgedragen aan eene maatschappij, met bewilliging van Zijne Majesteit den Koning der Belgen, onder den naam van: Naamlooze maatschappij der Spoorwegen van Antwerpen naar Rotterdam, te Brussel opgerigt, nadat de statuten vooraf aan het Nederlandsche Gouvernement waren medegedeeld.

Nadat de voorgeschreven borgtogt was gesteld en de maatschappij ten genoege van de Regering had doen blijken van de storting van een deel van het maatschappelijk kapitaal, gelijk bij de overeenkomst was bedongen, is, in overeenstemming met de verdere bepalingen, de concessie verklaard definitief te zijn verleend.

De voorbereidende werkzaamheden afgeloopen zijnde, is binnen den bij de concessie bepaalden termijn aan het Gouvernement onderworpen het plan van de te volgen rigting voor den hoofdweg en den zijtak. Daarop is den 9den Julij 1853 het aansluitingspunt aan de grenzen geregeld, door de daartoe van wege de Nederlandsche en Belgische regeringen aangewezen ingenieurs en heeft het Gouvernement zich met de voorgestelde rigting vereenigd en zijne goedkeuring geschonken aan de voorgestelde afmetingen der kunstwerken, waarvoor de plans intusschen insgelijks waren overgelegd.

Vervolgens is door de maatschappij de hand aan het werk geslagen en een begin gemaakt met de uitvoering, die thans reeds aanzienlijk is gevorderd. Van den weg leidende van de Belgische grenzen naar Roodevaart, lang 29,320 ellen, zijn er ongeveer 23,000 ellen in het bezit der maatschappij en van den zijtak van Roosendaal tot Breda, die lang is [illegible] ellen, 10 à 11,000 ellen.

Het is intusschen noodzakelijk, dat waar de verder benoodigde gronden bij minnelijke schikking niet kunnen worden verkregen, de maatschappij door gedwongen onteigening in bezit daarvan worde gesteld.

Daartoe strekt nevensgaand voorstel van wet, opgemaakt nadat aan de voorschriften van art. 6—8 van de wet van 28 Augustus (*Staatsblad* n°. 125) is voldaan.

Behalve eenige bezwaren van ondergeschikt of bijzonder belang, meestal de af- en uitwatering der landen of de bepaling van uit- of overwegen betreffende, en die eerst bij de uitvoering der voorgedragen wet, voor zoover nog noodig, een punt van onderzoek en beslissing kunnen uitmaken, zijn geene bedenkingen tegen het ter inzage gelegde plan, wat de rigting van het werk betreft, ingebragt; alleen is door

de gemeente Hoeven en door die van Etten en Leur de bedenking geopperd, of het leggen van den zijtak van Roosendaal tot Breda wel gezegd kan worden van algemeen nut te zijn, zoolang de spoorweg niet verder dan Breda wordt doorgetrokken.

Het zal wel geen betoog behoeven, dat men door de verbinding van Breda met den spoorweg op latere uitbreiding van het spoorwegnet hier te lande het oog heeft gehad. Het blijkt trouwens uit de verleende concessie, waarin gelezen wordt: »Gelijktijdig met de hoofdlinie wordt een zijtak aan»gelegd, uitgaande van het station van Roosendaal en zich »strekkende tot Breda, in eene rigting, die later ten zuiden »of ten noorden van Breda kan worden verlengd.« Maar er is meer. Aan de onderhandelingen over het verdrag van 9 Julij 1852, met Belgie gesloten, is een onderzoek van deskundigen voorafgegaan nopens de rigting in het algemeen belang aan eene spoorwegverbinding van Antwerpen met Nederland te geven.

De lijn van Antwerpen over Breda naar den Moerdijk, schoon langer dan die over Roosendaal, scheen bij dat onderzoek de voorkeur te verdienen en werd derhalve bij de onderhandelingen over de uitvoering, aan de voorgenomen spoorwegverbinding te geven, door de Nederlandsche commissarissen voorgestaan. Zij vond echter geen bijval bij de Belgische regering, niet zoo zeer omdat daaraan belangrijke bezwaren waren verbonden; maar omdat er bij eene keuze van de strekking van Antwerpen over Roosendaal regtstreeks naar het Hollandsch diep onmiddellijk uitzigt op verwezenlijking bestond en dit geenszins met de rigting over Breda het geval was; dat alzoo de aanneming van het plan, waarvoor bij de beide gouvernementen concessie was gevraagd, eene dadelijke en spoedige uitvoering beloofde en uitstel, ter verkrijging van beter, ligt geheele verijdeling ten gevolge konde hebben. De Regering gaf dus toe, maar, op het belang van Breda en latere uitbreiding bedacht, werd de aanleg van den zijtak bedongen en door den concessionaris aanvaard. Het algemeen belang zal gewis, in strijd met de geopperde bedenking, door den aanleg van dien zijtak en de daaruit ontstaande aanvankelijke verbinding met Breda worden gebaat, doch natuurlijk nog meer wanneer de voorgenomen verbinding van Zeeland door Noordbrabant en Limburg met de Maas tot stand mogt komen.

Overbodig schijnt het verder aan te toonen dat het algemeen nut de onteigening der perceelen tot aanleg van den hoofdweg zoowel als van den zijtak benoodigd vordert, en dat de spoorwegverbinding van Nederland en Belgie, in de aangewezen rigting, eene zaak van algemeen belang is.

Het aan de Kamer medegedeelde verdrag met Belgie van den 9den Julij 1852 legt aan het Gouvernement de verpligting op, die verbinding door middel van den aanleg van dezen weg te bevorderen, en aan de maatschappij, die de uitvoering daarvan heeft aanvaard en op zich genomen, mogen de middelen niet worden onthouden, die haar tot naleving der overeenkomst met het Gouvernement gesloten zullen in staat stellen.

De overgelegde stukken strekken ten bewijze, dat aan de voorschriften van art. 7 der onteigeningswet behoorlijk is voldaan.

's Gravenhage, 30 Maart.

PARMA, 28 Maart. De eerste minister van het hertogdom, baron Ward, die zich buitenslands bevindt, heeft in zijn eigen belang, en welligt voor het behoud van zijn leven, eene waarschuwing gekregen niet te Parma te komen. De hertogin-weduwe, regentes van den staat, heeft een nieuw ministerie gevormd en door deze maatregel tot dusverre de rust bewaard.

ATHENE, Vrijdag 24 Maart. De Turksche landingstroepen zijn op de citadel van Arta aangekomen. In Epirus en Thessalie hebben bij voortduring gevechten plaats, zonder dat evenwel iets beslissends zij voorgevallen. Grivas, die, gelijk men weet, in een klooster opgesloten was, is daaruit door Zicas verlost. De Turksche gezant alhier heeft zijne paspoorten gevraagd en verkregen. Hij is in den Pyraeus scheep gegaan.

KONSTANTINOPEL, Maandag 20 Maart. De Sulina-monding van den Donau is door de Russen verstopt, althans ontoegankelijk gemaakt. De Russische vloot heeft, zegt men, de haven van Sebastopol verlaten. De Fransche en Engelsche vloten zijn evenwel de Zwarte Zee nog niet binnengeloopen. De Dardanellen zullen door de troepen der westelijke mogendheden worden bezet. Uit Carissa is eene deputatie aangekomen, om de getrouwheid der inwoners van die plaats aan den Sultan te betuigen.

Z. M. heeft den heer dr. W. Hecker bij continuatie benoemd tot schoolopziener in het tweede schooldistrict der prov. Groningen.

Er zijn bijna veertien dagen verloopen en nog heeft de Minister van Koloniën geen enkele zijner redevoeringen, uitgesproken bij gelegenheid van de discussie over de Indische Muntwet, in het *Bijblad* doen plaatsen.

Zouden, ook ten aanzien van den Minister van Koloniën, de Stenographen zóó slecht hebben opgeteekend, dat *de correctie* der redevoeringen gelijken zal op algeheele *omwerking*.

— Wij gelooven niet, dat de schuld ligt aan de stenographie. Meer waarschijnlijk ligt de vertraging aan de groote moeijelijkheid, om de redevoeringen van den Minister, althans eenigermate in overeenstemming te brengen met hetgeen de ministriële waardigheid eischt, met betrekking tot het toelaten van eene algeheele correctie en omwerking eener wet staande de zittingen der Tweede Kamer.

Het doet ons genoegen, dat ons artikel over het verbod van uitvoer van granen van de Zwarte zee en de Zee van Azof, bij den handel indruk heeft gemaakt. Men meldt ons toch uit Groningen, dd. 24 Maart, dat eenige der grootste handelshuizen in granen aldaar, dezer dagen eene krachtige memorie hebben ingediend bij den Nederlandschen gezant bij het hof van St. Petersburg, houdende verzoek, om betrekkelijk het verbod van uitvoer van granen van de Zwarte zee en de Zee van Azof eene gunstige uitzondering te zien te verkrijgen bij de keizerlijke regering, ten opzigte van die ladingen, welke reeds in dezen winter aldaar voor hunne rekening zijn gekocht en vooruit betaald en daardoor Nederlandsch eigendom zijn geworden, en waarvoor schepen bevracht zijn, die thans daar zijn aangekomen of er nog henen zeilen.

Tevens zou eene deputatie van graanhandelaren uit Amsterdam en Rotterdam zich in de vorige week met hetzelfde doel tot den Minister van Buitenlandsche zaken hebben gewend.

Wij deelden, gister, met genoegen mede, dat de Uitgever en de redactie van de *Java Bode* geweigerd hebben, om voortaan advertentiën op te nemen, houdende aankondiging van verkoop van slaven in Nederlandsch Indie.

Waarom volgt de *Javasche Courant* dat voorbeeld niet? Waarom blijft het gouvernements-blad voortgaan met de bevordering van een koophandel, der menschheid en der Nederlandsche Natie onwaardig?

Van eene geloofwaardige zijde vernemen wij, dat de schoolwereld binnen kort met een nieuw *Schoolblad* zal worden verrijkt, uit te geven bij de boekhandelaren Kemink en Zoon te Utrecht. Wij deelen dit nieuws mede vóór de verschijning, opdat men naderhand ons niet beschuldige, dat wij de onderwijzers met de aanstaande geboorte van een confrater niet bekend gemaakt hebben, ofschoon ieder weet, dat wij dit bij de eerste-verschijning van wijlen het *Ned. Schoolblad* ambtsbroederlijk hebben gedaan. Het zal ook niet overbodig zijn, op te merken dat het nieuwe blad zal gedrukt en uitgegeven worden in het *Laboratorium van de Nederlander*; dat er dus niet alleen *homogeniteit* maar volstrekte eenzelvigheid met de laatste zal zijn: een bewijs reeds vooraf van de zucht om mede te werken aan de zelfstandige ontwikkeling en aan de ware belangen van het onderwijs en vooral aan die van den onderwijzersstand, zoo heerlijk weder doorschijnende in de discussiën, die wij nu mededeelden. (*de Wekker.*)

Volgens den *Courier de la Meuse* heeft. Z. M. den beeldhouwer Georges, ter gelegenheid der onthulling van het standbeeld van wijlen Koning Willem II, benoemd tot ridder van den Nederlandschen Leeuw.

* Z. M. de koning zal heden nacht ten drie ure naar het Loo vertrekken, vergezeld van H. D. adjudant, den graaf van Lijnden.

* De Tweede Kamer der Staten-Generaal is gisteren op reces uiteengegaan. Men verzekert, dat dit reces omstreeks vier weken zal duren.

* Gisteren heeft er in het hotel *de l'Europe* eene vergadering plaats gehad van het bestuur voor de opvoeding en het onderwijs in Neêrl. Indie, waaraan ook Z. K. H. prins Hendrik heeft deelgenomen. Na afloop der werkzaamheden, hebben de leden onderling in gemeld hotel een diner gehouden.

* Gisteren avond heeft in het hôtel *de Oude Doelen* het laatste cassino met een souper plaats gehad, dat vereerd werd met de hooge tegenwoordigheid van HH. MM. de Koning en Koningin, benevens HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik. De leden van het Corps diplomatique, de Ministers en vele aanzienlijken woonden dit cassino bij. De leden der koninklijke familie namen ook nu weder aan de dansen deel. Z. M. verliet ten 4 ure het bal. De zaal was even als bij vorige gelegenheden sierlijk opgeluisterd.

* Zondag avond zal het corps officieren der dienstdoende schutterij alhier, hunne laatste bijeenkomst houden in de zaal van den Koninklijken Schouwburg. Deze bijeenkomst zal met een souper besloten worden. Gedurende dit souper zal het corps muzijkanten der schutterij zich doen hooren.

Den 28sten is de eerste helft van de visscherij *de Merode* aan het Kralingsche veer ter markt gebragt en voor hoogen prijs bij afslag verkocht.

* Burgem. en Weth. van Zwammerdam hebben bekend gemaakt, dat bij raadsbesluit, goedgekeurd door Ged. Staten van Zuidholland, bepaald is, dat de Kermis binnen die gemeente voortaan jaarlijks zal aanvangen den laatsten maandag in Augustus en eindigen op vrijdag daaraanvolgende.

* Te Vlaardingen wordt ernstig gevreesd voor het behoud van de twee volgende schepen: *de vrouw Petronella* stuurman C. van der Wind en *Hollands Koning* stuurman L. Visser, welke reeds voor 6 à 7 weken ter visscherij zijn uitgevaren en waarvan sedert niets meer vernomen is. (*S. C.*)

Men verneemt, dat de Kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam zich dezer dagen op nieuw tot de regering heeft gewend, met verzoek om verbetering in de strafwet te brengen, tot beteugeling der steeds plaats hebbende bedriegelijke namakerijen, ten nadeele van eerlijken handel en fabricatie.

Men verneemt, dat de hoogleeraar Mulder heeft h[...] gemaakt, dat hij zich wegens zijnen gezondheidstoes[...] verpligt gevoelde, zijn ontslag als hoogleeraar te v[...] Eene deputatie uit het studenten-corps, benevens de[...] curator der Utrechtsche Academie, Rau van Gamere[...] de professoren van Goudoever en Ackersdijk hebben [...] geefsche pogingen aangewend, om den heer Mulder [...] zijn besluit te doen terugkomen.

In de zitting van 29 dezer van den Amsterdams[...] gemeenteraad heeft deze de beraadslaging over de her[...] ning van het plaatselijk belastingstelsel hervat en da[...] met algemeene stemmen aangenomen een voorstel tot [...] schaffing van den accijns op bouwmaterialen; terwijl [...] voorstel tot vermindering van den accijns op de ta[...] van 233⅓ opcenten tot 150 en tot verhooging daarente[...] van dien op wijn van 106⅔ opc. (zoo als voorgesteld w[...] tot 150, op buitenlandsch gedistilleerd van 60 tot [...] van binnenlandsch gedistilleerd van 100 tot 150 opc, [...] op likeuren van ƒ 10,30 op ƒ 15,45 het vat, met 23 t[...] 8 stemmen werd verworpen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 30 Maart 1854.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	50¼ 1 11/16			
Dito Certificat.	3	61¼	*Hope* 1798/1816	5	90½ ¾
Dito dito .	4	78⅜ ¼	Dito 1828/1829	5	90 ½
O. I. Leening.	4		Cert. 1831/1838	5	76⅛
Amort. Syndic.	3½		Dito Dito	4½	
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Hope* . . .	4	66
Belgie.			Dito *Stieglitz*. .	4	65 ¼
Certificaten. . .	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
Dº *Rothschild*.	2½	41 ¼	Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	52
Obligatien. . .	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	16 5/16 ½ 5/16	Obligatien . . .	4	52¾
Dito Buitenl. .	3				
Dº Binnenl. 6/m.	3	31¾ 2 1/16 7/8	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		3 9/16	Metalliek . . .	5	50¾
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	68½
Portugal.			Dito letter B . .	5	68½
Londen nieuwe.	5	29 3/16 9/16 3/16	Dito 1847 . . .	2½	26 [illegible]
Dito uitgest. .	4		Dito 1851/1852	2½	26 [illegible]

Braz. bij Roths p. s. 500. 5 pct. 87¾; Philad. [...] act. 3 1/16; Mexic., te Lond. 3 pct. 20⅞, 1 7/16, 1¼; di[...] 20⅞, 1 7/16, 1¼; Gren., te Lond. Uitg. 5 7/16, ½.

Na veelvuldige dobberingen sluit de markt over he[...] ongunstig met verkoopers in meest alle fondsen

FRANKFORT, Woensdag 29 Maart. 5 pct. Metal[...] 3 pct. Spanje binn. 31½; dito 1 pct. 16 7/16; W[...] Parijs 94⅛; dito op Weenen 82¼.

LONDEN, Woensdag 29 Maart. Consols op tij[...] Mexic. N. 3 pct. 22⅛; Peru N. 4½ pct. 52[...] Uitg. 5¼; Spanje 3 pct. 34½; dito 1 pct. 16¾; [...] tificaten 3⅜; Russen 4½ pct 73; dito 5 pct. 83½; [...] pct. 82; dito 2½ pct. 52.

PARIJS, Woensdag 29 Maart. Fr. 4½ pct. ex [...] dito 3 pct. op t. 63.20; Sp. Binn. 3 pct. 32; dito 1 [...] N. Metall. 71.

WEENEN, Woensdag 29 Maart. N. Metall. 79 [...] B. 106¼; Bankactien 1050; Lot. v. fl. 250 11[...] Londen 14.20; Parijs 174; Zilver 42.

N. Leening 85.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gra[...]